

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na sküpní naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravníštvi v Crenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popüsta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetpét reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1.50 D., v »Poslanom« 2.50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglase od 5% do 50% popüsta.

Rokopisi se ne vračajo.

Radič v Murški Soboti.

Príprave.

Že cele mesece se je gučalo, da pride k nam Radič. Túdi so agitrali različni agentje, ki so nosili ponúvat blago po vesnicaj. Vse to je šlo na tihoma. Pred javnostjo skoro do konca neso vüпали povedati, za kaj se ide. Pri agitaciji so prav skrbliivo pomagali neštérni med dolnjelendavskimi novimi strankari. Na zadnje se je pokazalo, da so se popolnoma prekдали radičovcom. V petek so nosili okoli Harijove „Naše novine“ štere so v formi plakata pozavale na sprejem Radiča. Čiravno, ka so se telko trüdili i vse natihoma delali da ne bi prišli ljudje, ki so ne v njihovej stranki, na shod i ga onemogóčili, je vendar shod v M. Soboti jako loški bio.

Zvršitev shoda.

Napovedani je bio ob 10. vóri, ravno te, kda se vršila oboja služba boža. Tú so túdi radičovci pokazali svojo vernost. Namesto ob 10 vóri pa je bio ob 11 vóri, ar je v napovedanom časi ešče nikoga ne bilo.

Shod je otvoró Cvetko tajnik Radičove stranke v M. Soboti. Cvetko je pisáč pri fiškališi dr. Šómeni. Prvi je govorio Stipica Radič.

Njegov nastop je zbüdo občeno norčarjenje i smej. Bio je oblečeni v zagorskoga seljaka pa se njemi je prav nikaj ne šikalo. Preveč se je opazilo, da se te „seljak“ sprehaja po Prpičovej palači, štéro so kúpili za 12 milijonov dinarov i štere peneze so seljaki z žmetnimi trüdi pripravljali. Meo je poklivüjasti kršćak i ovači precí smešno oblečeni. Ljudje so itaki pravili, da bi ga trbelo k krofašom poslati.

V začetki je napravó precí neslano norijo od kmetske sloge, štéro je primerjao k deklí i dečki, šteriva se radiva mata i to tak nesramežljivo, da tú niti nemoremo napisati toga.

Potom se je spravo na Pašiča i Uzonoviča. Od prvoga je pravo, da spi pri ministerski sejjaj. Uzonoviča pa je zvünredno hvalo, ar ma dosta zemle. Navzoči radikali so to meli za jako nepoštено, da tú napada Pašiča, dol v Belgradi pa ga hvali i se njemi klanja.

Se zna, da je Radič ne mogeo túdi mimo dühovnikov. Pravo je, da si dühovniki samo svojja čreva napunjavlejo, da živejo od milosti i se za seljaka nikaj ne zbrigajo. Kda je on minister bio, je nieden dühovnik ne pri-

šeo k njemi i proso za polodelavca prosili so samo za katehe-te. On je najraj či niednoga „papa“ nega v zbornici, či pa šteroga vidim, pa je že vsemi konec.

Tú je Radič zapelavao i lagao. Prvič je on ne bio minister za polodelstvo nego za šolo, zato pa nieden poslanec nerr. reiti k njemi prosit, da naj regulirajo vode, da poplavljena pola podpirajo popravliti, da naj na plüge ne nametavlejo carine itd.

Govorio pa je túdi neistino, ar je znano, da so hodili k njemi poslanci, dühovniki túdi v šolski zadevaj, posebno naš g. poslanec v zadevi naše gimnazije, štéra je v prvoj vrsli zadeva naših polodelski starišov. Radič je v proračuni zbrisao vsako paró, štéro bi morali dobiti dühovniki za včenje veronavuka v šoli, končibar telko, ka bi si poplate kúpili, ka pri tom raztrgajo. Radič je vse zbrisao. Poleg toga pa je ešče šteo z zakonom potrditi, da dühovniki smejo veronavuk včiti samo z dovoljenjom državne oblasti. Naj pove Radič, što je hodo v toj zadevi pri njem i što je posredüvao, da se je to protiversko nakanenje ne sprijelo v zakon? Radič bi morao osramočeni povedati, da ravno dühovniki.

Nato je govorio, da se mora meja proti Vogrskomi pri D. Lendavi i Hodoši odpreti. Da se mora na Vogrskom zasluženo zrnje brez carine püstiti v državo. Belgrad je ne zmožen voditi prave zvünešnje politike, zato je to tak. Belgrad ne napravi reda niti v našoj lastnoj državi.

Pri tom pa je Radič zamučao, da je túdi njegova stranka na vladi i zato vsi vladini grehi spadnejo túdi na njegovo stranko. Ka se pa nanaša na zrnje, štéro so naši delavci služili na Vogrskom, pa stoji zadeva tak, ka so ravno radičovci i z njimi zvezani naopačnov radikali s svojov politikov zakrivili, da je Madjarska mejo zaprla i ne püsti več idelavcov ta. To se majo naši delavci ravno njemi zahvaliti, da je doma sedó, kda bi morao zagovarjati pravice polodelavcov. Zato pa je ves guč od carine na zasluženo zrnje prazen bau-bau. Kda pa je trbelo delavcom braniti njihove zaslužke, pa so vsikdar obrnoli na poslanca Klekla, ki so vsakokrat včinoli, ka se je dalo včiniti. Delavci se toga ešče dobro spominajo.

Jako naopačno je gučao Štipica túdi od uradnikov. Pravo

je, da samo manjarijo, cigarete kadijo, ljudstvo pa pred dverami čaka. Pravo je, da, kda je bio minister, je prišeo začasa v urad, drügi pa ob edenajsti.

Mi samo telko pravimo, da je skrajno grdo tak gučati od celoga stana. Lehko se zgodi, da je eden ali drügi resan nemaren v uradi, nego poprek je znano, da so slovenski uradniki ešče najbolje delavni. Či je Radič tak gučao, je gvišno to gučao od hrvatski uradnikov, ar od slovenski je tak gučati ne mogeo, zvün, či, ali ne pozna naše uradništvo ali pa se je sam rad zlagao. Naj bi raj gučao od uradniške plače, štéra se njim zmenšavle. Prle so pravili, ka bo znižanje trbelo samo 3 mesece, v D. Lendavi pa je protio Radič, ka njim bodo staono jemali od plače za poplavlance.

Potom je ešče nekaj gučao od toga, kak so nekda naši pradedje bili s Slovaki v ednoj državi, kak so prišli konjeniki i je razegnali, Hrvatje pa da so 100 jezer konjenikov postavili proti njim.

Za Radičom so gučali Klemína, Shvegel, nekdašnji konzul v Ameriki, edem Medjimurec, Krnjevič, ki je gučao od organizacij i dr. Pernar drž. podtajnik v znotrašnjem ministrstvu.

Nekelko zanimivosti iz shoda.

Shod se je vršo v senci bajonetov. Na shodi je bi patroliralo po vulicaj 55 orožnikov, soboški policaji i túdi vojaki so bili pripravljani. Pitamo radičovce, ali je bio javen shod? Ne, to je manever bajonetov. Či šče Radič znati kak stojijo njegove karte pri nas, naj pride ednok brez žandarov pa bo vido, kak ga ma naše ljudstvo rado. Naj tak napravi kak dr. Korošec. Dva tjedna smo pred vsem ljudtvom razglasili shod dr. Korošca, Klekla i tovarišov. Niednoga orožnika je ne bilo niti blüzi. Vsaki je lahko gučao brez, da bi se njemi trbelo bojati, ka bo zapreti. Korošec se je ne skrivao za bajonete i puške kak Radič, šteroga je skoz čuvao dr. Pernar, ki je zapovedavao orožnikom, kak da bi njihov komandant bio.

Jako poniževalno je bilo za orožnike, da njim je zapovedavao politični agitator. G. Pernar lahko zapovedavle orožnikom kak uradna oseba, ne pa kak političar edne stranke, kakši je bio v M. Soboti. Tak so bili orožniki slepa šker v roki politične stranke.

Skrajno nedostojno i naravnoč surovo se je oponašao Radič. Kda njemi je eden mlade-

nec nekaj proti povedao, je odgovoro: »Vi ste magarac...!« Tak pri nas niti kanasje ne gučijo, zato se je vsaki človik z gnüsom obrno od takšega govorenja.

Ravnotak nedostojno i krivično je bilo, kda sta Radič i Pernar sedala v automobil, je tisti mladenec pravo Radiči: „G. Radič, kmetskomí fanti bote morali zadošćenje dati, da ste ga oseбно žalili!“ Nato je dr. Pernar zakričao: „Uapsite ga v imenu postave!“ I orožniki so ga resan aretirali, pa naskori püstili. Ljudstvo je obsodilo to dejanje g. dr. Pernara. Pernar kak političar stranke nema pravice, dati koga aretirati v imeni zakona, posebno ne, ar je nišče ne žaló nikoga. Ali si ešče vüpa g. Radič, či zna kaj političnoga poštenja, zgovoriti reč, „sloboščina“? Sploj pa je ljudstvo govorilo, da so se na zadnjem shodi dr. Korošca gospodje neprimerno lepše oponašali.

Radič je meo dve vóri prle shod v Čakovci, Tam je pravo: „Nekaki mislijo, da je mogoče z bajonetami vladati... Na bajonete se je mogoče naslanjati samo nekaj časa, ali sam se prle buje, kak bi pa dosejno istinske uspehe.“ Tak v Čakovci, v Soboti pa se je sam naslono na bajonete.

Zanimivo je, kelko ljudi je bilo na shodi. Vsega vküper z ženskami i decov je bilo okoli 500 ljudi. Od tej je bilo 9 desetín pristašov drügi strank i radovedni poslušavcov, ki so ravno prišli s cirkusa, i desetina je bila radičovcov. Razpóloženje med nasprotniki je bilo izvrstno. Med celim shodom so navdüšeno kričali: „Živijo Korošec! Živela Slovenija!“ i či ne bi bilo telko orožnikov, ki so okoli zagradili nasprotnike, bi gvišno Radič ne meo shoda.

Shod je za Radiča ne meo nikšega uspeha. Ljudstvo je vidilo, da Radič samo to dosta guči kak bi moralo biti, ne pa to, ka je napravila njegova stranka od tistimao, ka so na vladi. Od vsega je govorio, samo od nevol i potrebčin Prekmurja najmenje. Pa túdi je gučao vse vzkriž i tak potihoma, da se je komaj na 10 metrov okoli čülo.

Ljudstvo je jako zamerilo, da je tak nedostojno gučao od dühovnikov. Uredništvo je došlo že na to odgovor od svetne strani i ga na drügom mestí objavlamo.

Da je shod ne meo uspeha, se je poznalo na sami radičovci. Radič je, kda je šo na automobil, tak želno gledao, či bi nje-

mi što zakričao: živijo, pa se je nišče ne oglaso. I dr. Pernar je pravo g. srezkomi poglavari: „Kak ste mogli kaj takšega trpeti!“ Bio je jako razburkani. Tak ne govori tisti, ki ma kakši uspeh. (Šlo se je za ovacije dr. Korošci).

NEDELA.

po risalaj 26. Evangelij je spisao sv. Mataj v 24. poglavji od 15 do 35. vrste. »Kda bote vidli gnusobo razrušenja na svetom mesti, napovedano po proroki Danijeli . . .«

V denešnjem evangeliji guči Kristus najprve od grozote i stiske, štera nastane v Jeruzalemi prvo kak de razrušeni, nato pa strahote sodnjega dneva.

Razrušenje Jeruzalema i vničenje židovskega kraljestva. Kristusova prorokba v denešnjem evangeliji i tudi pri drugi prilikaj se je naskori po njegovej smrti zrvšila. Okoli 70 l. po Kristusovom rojstvu so prišli Rimljani pod vodstvom Tita, ki je bio sledkar rimski casar, v Jeruzalem. Trpljenje v varaši, kda so ga rimski vojaki obkolili, je bilo strašno. Glad i žeja je mantrala ljudi na telko, da, kak nam zgodovinari pripovedavlejo, so matere jele celo od mesa svoje dece.

Bog kaštiga tudi cele narode. Za narodne grehe se morajo pokoriti celi narodje. Zgodovina nam to svedoči. Izraelci so zavrgli pravoga Boga, molili bolvane tak, ka so njim celo aldüvali svojo živo deco, morali so v robstvo, kde so v nečloveškom trpljenji spoznali svoje grehe i se za nje pokorili. Pred Poncijom Pilatom so kričali, da naj pride krivica za Kristusovo smrt na nje i na njihovo deco. Zgodilo se je. — Poganski Rim in njegova država, štera je obsegala skoro ves te poznani svet, se je opirala sprejeti krščanstvo i je preganjala, pa je morala propadnoti. Ravnotak narodje za časa preseljavanja narodov; šteri poganski narod je pridoči v Evropo sprijao krščanstvo, je ostao, šteri ne, je premino iz zgodovine. — I svetovna bojna, ka mislite, ka je bila? Kaštiga za grehe

narodov. Ali se je ne vsešiom v javnom življenji tajilo Boga, ali je ne bio poganski duh po neštetni visiki šolaj. I vse to so države mirno gledali i ešče več — podpirale. — Kaštiga je prišla. Evropa, či ščeš, spoznaj. Brez Boga i proti njegovim zapovedam se nesmi ravnati držav i narodov. Či ne, potom so vse pogodbe zaman, potom bo ešče človečanstvo doživelo svetovne bojne.

Dnesden pa je oblast skoro vsešiom dana ljudstvu, štero to oblast da svojim zastopnikom, kda si zabera vodite. Či je teda vodstvo brezversko i protiversko, je krivo ljudstvo, zato tudi njemi ide kaštiga.

Čast komi čast.

V svojem nedelskom govori je Radič na svoj znani način blato tudi duhovščino, rekši, da vse, ka dela, dela za svoj „trebuh“ ne pa z ljubezni do svojega ljudstva. Za g. Radiča, šteroga nam neštetni ljudje predstavljajo za najimenitnejšega človeka na sveti, bi bila zadosta že samo ta opazka, da v svoji govoraj dosledno ne rabi za duhovščino druge reči kak »gospoda popovi«, čiravno dobro zna, da ma slovensko ljudstvo to reč za špotic, štere se poslužuje skrajno neoliki i sirovi človek. Olikani človek nikdar ne govori od svoji soljudej, posebno pa ešče od celoga stana, ne sramoteče ne z zasmehavanjom, kak to dela Radič, kda govori od duhovnikov i od njihovoga stana. Pri tom nam hodi na miseo znani slovenski pregovor, ki pravi »česa je puno srce, to tudi z viust vre.« Da delajo „gospoda popovi« Radiči dosta nevol, posebno v Sloveniji, to radi verjemo; pa tudi zarazmimo. Slovensko ljudstvo je bilo i je ešče, hvala Bogi, navezano na svojega duhovnika, od šteroga zna, da ga nikdar ne zapusti. Da smo Slovenci dosegnoli tak visiko izobrazbo, ide v prvov vrsti zasluženje duhovščini, šteroga njoj nišče nemre vzeti, najmenje pa Radič. I na vse zadnje, da smo prekmurski Slovenci ostali Slovenci, komi ide zaslužga? Pali v prvov vrsti duhovščini i njenomi deli. Ne sebičnost, ne lastni hasek i dobiček,

kak pravi g. Radič, nego nezrušliva i istinska ljubezen do svojega ljudstva je držala i ešče drži slovensko duhovščino vküper s svojim ljudstvom. I ravno nasprotno, ka guči Radič, je istina: Slovenska duhovščina je zavolo svojega ljudstva trpela i žalostno ešče trpi. To je istina i nikaj inači!

LAJIK.

Blagoslavljanje zvonov v Martjanci.

V nedelo okoli devete vöre so pelali na lepo okinčani kolaj svojiva zvona martjanski farniki. Neštetni so se že ne mogli včakati i so prišli proti. Na zadnje je velka vnožina sprevaljala zvone, pa ešče vekša čakala na nje pri cerkvi.

Po blagoslovitvi je bila predga i potom meša. Lepe ceremonije pri blagoslavljanji so vsako dušo genole, zato se je ljudstvo počutilo jako srečno kda so se zadvečara novi zvonovje oglašili v törmi. Vnogim so pri lepom zvonjenji prišle skuze v oči. Pri tom veselji so bili pozabljeni vsi trüdi i aldovi, štere so meli verniki pri spravlanji novi zvonov. Je pač istina, da je dobro krščansko ljudstvo na cerkev i na zvone tak navezamo kak na svojo rojstno hišo.

Posebi pa moramo omeniti okinčanje z rožami, skrbljivo delo mladenk i lepo popevanje, štero so vodili domači g. kantor Čepreghi. Pevci so bili z Mlajtinec i Martjanec. Do skuz je genola skoro vsakoga pesem od zvonov, štero so popevali pred blagoslavljanjom i štero tudi objavlamo.

Pozdravljeni zvonovi mili.

1. Z daljave ste priromali, nam srčno željo spolnili, ste v božjo službo stopili, pri naši cerkvi.

Odpev: Zapojte nam glasno lepo, da grešnik se predramil bo, da Bogi zvesto služimo i se zveličamo.

2. Bog Oče, Sin in sveti Duh vam podeljuje delokrog, z zvonika lin naj širni krog, se hvali večni Bog.

Odpev: —

3. Zapojte z line do neba. Presveto Srce Jezusa, obširna naj župnija ta, v to varstvo se poda.

Odpev: —

4. Z zvonika lin naj se glasi: Zdrava boj Marija ti! po tebi grešnik koprni, le k tebi si želi.

Odpev: —

POLTIČNI ZAPISKI.

Vsem na znanje. Voditelje dolnjelendavske „Neodvisne prekmurske stranke“ brezi pristatšov, ki so se sami zvolili za voditele, so svojo zastavo vopostisnoli i so jo že nazaj notri vzeli.

Tudi nam je žao. Gospod Radič! Na konci svojega shoda ste djali, da nas more v prišestno, kda pali pridete v Soboto, več priti na Vaš shod. Zaistino, tudi nam je žao, da ste ne bili zadovolni z udeležbov. Jako ste morali biti nezadovolni, da neste mogli zakriti svojega nezadovolstva. V pomirenje sprimate vdani izraz našega sočutja. Edno pa Vas pri toj priliki prosimo, ne primlite svoji »prekmurski« kortešov preveč trdo v roke. Dosta so se trüdili i neso oni krivi; le mi smo krivi, ar nemremo razmiti vas i vaše politike.

Ešče eden donesek k kepi Radiča. Na drugom mesti smo povedali, kak je Radič na soboškom shodi blato duhovščino. K tomü damo ešče nekaj drugoga, ka kaže Radiča v nikaj lepšoj svetlobi. Med njegovim govorom je eden kmetski mladenec ščista mirno nekaj pitao. Radič pa namesto, da bi na pitanje odgovoro, ali pa šo s posmehom mimo njega, se je razčemo i opstüvao mladenca na najodürnejši način. — Prekmurci pa neso sirovi ljudje.

Konec nove stranke. Nova stranka je napravila na svoje življenje piko, to se pravi je mrla. Zadnje dni so jo položili v Radičov grob, da bo v naročji njegovoga groba sladko počivala po strahovitom trüdi i prizadevanji za to, da naj se agrarna zemla kem dragše trži, da dobijo sredniki več procentov.

Prošnja za raztolmačenje. Gospoda predsednika nedeljskoga shoda lepo prosimo, naj nam raztolmači, zakaj nam je predstavo g. Radiča

Romanje v Rim.

— IVAN JERIČ. —

Firenza bella; krasna Firenza, se radi z njov hvalijo Italjani. Istina, da neštterne vulfce ne zaslužijo toga imena, ar so precu vozke, kmične i smrdlive, poprek povedano pa je Firenza resan lepa. Ves varaš je skoron eden muzej. Cele vulfice so sama samerna izložba starin. Tü te gledajo z okna lepi rimski i grški poganski bogov i boginj, tü vidiš najlepše slike, platno naravnoč govori i oddihavle. Vse je tak slikano i s kamna napravleno, da se to vidi, kak da bi zaistino živelo.

Od stolne cerkvi smo šli na trg (plac) Signoria. Tü je bilo središče življenja v nekdašnjoj Firenci, zato je tü največ znamenitosti. Na tom prostori so skončali l. 1498. predstojnika dominikanskoga kloštra Jeronima Savonarala, ki je bio ovači dober predgar, nego je šteo, da bi se celi varaš preosnovao v klošter. Gda so njemi papa prepovedali kaj takšega predgati se je opro, zato je bio izobčeni iz Materecerkvi. Pa tudi to je ne nikaj poma-

galo. Na zadnje se je v svojoj trdokornosti zapleo ešče v nasprotstvo s političnimi oblastmi i plemenitaši i je bio obsojeni na smrt na vešalaj i mrtvo telo so na gmadi zežgali.

Najznamenitejši hram na tom trgi je palača degli Uffizi. Na njenom vogli je velki stüdenec, umetniško delo iz starorimski časov. Na sredi stüdenca se pela s tremi konji poganski bog morja Neptun, okoli njega so štirje povodni možje, ki vlevlejo vodo v veliko posodo, v šteroj stoji cela skupina. Vse podobe so kak žive i konji besno gledajo, da je človeka pred njimi groza. Pa tudi to lahko opaziš, da stari Rimlani neso meli kaj posebnoga čüta za sramežljivost.

V palači samoj, kde trbe 3 lire plačati za vstop, so zbrane najznamenitejšie umetnice celoga sveta. Palača je bila nekda last firenski vladarov. Največ tej lepi i znameniti kepov je zbrala vladarska rodbina Medici. Vsej umetnim je telko, da je potrebno več dni, či bi si šteo bole natenci poglednoti. Mi smo pa meli na razpolago le malo poldrugo vöro, zato smo šli samo skoz po dvoranaj i sobaj. Le pri

najznamenitejši podobaj smo malo obstali. Najlepši je Marijin oltar, šteroga je slikao Fra Angelico (Angeliko). Dvanajst igrajoči angelov je tak živo naslikani, da se ti vidi, ka čüješ glase nebeskoga veselja. Človek postane tužen, kda se mora ločiti od tej lepi slik, ki zbüdjavlejo v človeki lepe predstave od duhovni bitij v nebesaj.

Na drugoj sztrani vode Arno, štera teče po sredini varaša, je ešče edna palača, v šteroj je tudi nabrano dosta umetniški slik i podob. Obe palači pa veže prek vode most Ponte Vecchio, po našem Stari most. Na obeh stranej mosta so zozidane male kučice, tak da se vidi, ka ideš po vulfici i ne po mosti. To so kučice zlatarov, ki so nekda v strügi prali zlato i je ravno v tej kučicaj, štere so njim služile za trgovino, odavali. Se zna, da je most ne bogzna šörki, zato kučice na obeh stranej visijo na vodo kak lastavičina gnezda i mirno že ne bi mogeo zaspati v takšem stanüvanji.

Približalo se je poldne i je trbelo iti nazaj k stolnoj cerkvi, odked bi se s tramvajom (cestna železnica) opelali

k skupnomi obedi. Mimoidoč bodi povedano, da smo že vso hrano tudi naprej plačali, zato smo meli vküpne obede i večerje.

Vküpnü obed bi se vršo na Fiesole, malom varaši, ki je pet kilometrov daleč od Firenze gori na precu visikom bregi. Od tü se ponüvle krasen razgled na varaš, na vodo Arno i celo okolico. Varaš od trej strani obdavlejo bregovje, na šteri so lepe vile. Ciprece, pinije i olivke se zdigaylejo po r-bri bregov. Vse se zlevle v eden lepi püngrad. Nekaj pa me je venda znorilo. Dosta opevlejo Taljanje svojo vodo Arno. Vsikdar sam mislo, da je bogzna lepa. No, zdaj pa sam vido, da je zamazana voda kak v Müri pri največšoj povodni. Kelko lepše so naše vode, kelko lepši naši kraji. Istina, či Italija ne bi mela lepi cerkev, lepi slik i podob, če ne bi mela umetno nasajeni püngradov bi bila strašno püsta. Tisti lepi gorički zeleni bregov i lepi dolin, kak so kre Drave, Savinje i Save, tam ne najdeš. Sprevido sam, da je pri nas zaistino

„Lepa naša domovina.“

(Dale).

— **Obogatela v ednom dnevi.** Preminočo nedelo je v Trbovljah bila špilana velka loterija. Edna ženkica si je kupila 5 srečk za 50 din. Pravila je sama pri sebi: »Z dobičkom te loterije se postavi dom za dobro vzgojo, zato pa čiravno nikaj ne zadenem (gvinam), moji dinarčki se obraejo v dober namen.« Sreča njoj je bila pa tak mila, ka je zadela cilo dva prviva dobitka, edno lepo hižo pa pohištvo za edno sobo, v vrednosti 50 jezero dinarov. Lejko si mislimo, kak je bila vesela, Či si nebi kupila nikaj srečk gvišno nebi nikaj zadela, pa či bi si kupila samo edno ali dve znabiti tudi nebi. To nam ravno kaže, ka kelko več srečk si što küpi, telko več reči zna zadeti ali pa bar edno zadene i tak dobi nazaj svoje peneze pa ešče ma dobiček. Zato pa delajo spametno tisti, ki si küpijo po 5, 10 ali več srečk naše loterijo. Ne je sila si naednok dosta vzeti. Gda maš 5 dinarov, si küpiš edno pa tak večkrat. Do Božiča maš 5 tjednov. Vsaki tjedev si edno lejko poskrbiš. Pravijo ka svet vladajo tisti, ki so kurajžni, pogumni, podjetni. Tak tudi tu trbe pogum, kurajžo, ne se bojati, ne škrtlati, ne odlašati. V Trbovljah je ešče na stotine drugih zadelo vsefele reči. Med temi 10 takših, ki zo zadeli vrednost 1000 din. edni več, drugi menje. Pri nas v Martinišči bi melo biti žrebanje 14. novembra. Zavolo toga, ka je ešče dosta srečk neodanih, smo ne mogli nego smo preložili za par mesesov. To naj vzemejo na znanje vsi, tudi Amerikanci. Te ešče prav posebno prosimo, naj celo naše delo podpirajo z vsov močjov. Či nam Amerikanci spravijo z kakšokoli formo 5 jezero dolarov, bomo drugo jesen Martinovo obslužavali v novom Martinišči.

Država.

— **Bitje za večerjo.** V Ljubljani je prišeo v kühnjo, kde dobijo siromaki falej jesti eden tühinec. V žepi pa je najbrž ne meo cvenka, da bi plačao večerjo, zato si je seo k ednomi gosti i meni nikaj tebi nikaj začeo ometati žüpo. Ovomi se je to preveč vidlo i sta se svadila. Med svajov je tühinec gosta dvakrat smekno: ednok v šinjek, ednok v prsa.

— **Divjanje taljanskih fašistov.** Fašistom je dao atentat (strelanje) na Mussolinija priliko, da se znesejo nad vsemi, ki ne mislijo po fašistovsko. Bijejo ljudji, razbijajo stanovanja i vse mogoče reči vganjajo. V Pičani v Istriji so šteli slovenskoga kaplana zgrabiti. Rešo ga je žandarški komandant tak, da se je z avtomobilom pelao po njega, ga odpelao i skrio.

— **Bujli so hlapca,** ki je služo v gradi više Cmureka, štéri grad se s proge Radgone—Špilje prav dobro vidi. Okoll njega je ešče ležalo kolje, s šterim so ga vmorili Ljudje pravijo, da je vzrok takim žalostnim dogodkom pijanstvo, posebno pitje žganice, štere so v tej krajej letos precu dobili.

— **Rabindnarath,** voditeo Indijancov pride naskori v Zagreb, kde ma predavanje i de deklamerao svoje spisane pesmi v svojom lastnom jeziki.

— **Pogražajo se pristaniške naprave.** Na Sušaki ma naša država zozidane naprave, kde lelhko

ladje privežüejo i blago skladajo. Zdaj pa plšejo, da se te naprave začnejo vlečti i pogražati v vodo.

— **V Dunavi povoden.** Dunava pali narašča. Blüzi Belja, kama hodijo naši ljudje v Slavonijo je dosegnola isto višino kak letos v žetvo pri velkoj povodni. Ljudstvo je jako prezstrašeno za volo nevarnosti.

— **Krava i tramvaj.** V Zagrebu je vozila cestna železnica po ednoj precu tmičnoj vulici. Naednok opazi voditeo tramvaja, da je pred njim več govenske živine. Stavlaio je, pa zaman, povozo je kravo.

— **Vlak je poyozo na vozkoj železnici med Zagrebom i Samobrom** ednoga starejšega kmeta.

— **Sreča v nesreči.** Na železničnoj postaji Grobelno blüzi Celja je vujšeo z vlaka eden, šteromi se je zmešalo i so ga pelali v Ljubljano. Bežao je naravnoč proti vlaki, šteri je od nasprotne strani vozo, za njim pa njegov čuvar. Oba sta prišla pod vlak. Zgodilo se je na srečo niednomi nikaj ne, samo stučeniva sta.

— **Brezalkoholna produkolija, Ljubljana, Poljanski nasip 10/54.** pošle vsakomi naročniki Novin zanimivi cenik brezplačno. Pišite itaki po njega, nede Vam žao!

Svet.

— **Šest novi püšpekovi,** rojeni Kitajcov, so rimski papa te dneve posvetili. Vsi tej se povrnejo nazaj na Kitajsko, kde bodo nadaljavali svoje misijonsko delo.

— **Deca-hüdodelci.** Na Nemškom je čuvar železnice najšeo med šinjami velki küp kamenja, tak ka bi vlak zagvišno s šinj skočo, či bi prileto na to kamenje. Küp kamna so nanosili: 9 let star dečak i dve okoli 10 let starivi deklički. Vsi so se skrili v bližanjem grmovji. Radi bi prej vidili železnično nesrečo. Posledica slabe, ali pa nikše vzgoje.

— **Misijonstvo i brezžični telefon** Eden jezuit je zračunao, da bo od zdaj naprej dostaveč spreobrnjenj k katoličanstvi, zato, ka bodo milijoni poslušali vsako nedelo na brezžičnom telefoni predgo, štéri bi ovači zavolo svoje krivovere nikdar ne šli v katoličansko cerkev.

Domača politika.

Glavna vladna stranka (Radikali) so bili tak razdvojeni, da je pri tom tudi trpela zbornica. Vlada najmre je bila vsaki den v nevarnosti da spadne, zato je ne vüpala predložiti niednoga zakona v odobritev, da jo ne bi mogoče pri tom vrgli. Tak je dale ne moglo iti. Tudi radikali so to sprevidili, zato sta se obe nasprotni skupini začeli pogajati. K tem pogodbam je precu pripomoglo tudi to, da so doli sprevidili, da bodo morali ednok tudi Slovenci priti do reči pri vladanji i upravljanji države. Najveška zapreka za vstop Slovincov v vladu je pa bilo ravno to, da je bila radikalna stranka razceplena i se ie ne bilo mogoče pogajati z njimi, ar se je ne znalo, štéra skupina bo zmagala.

V Celji je Mela Slov. ljudska stranka zbor zavüpnikov, kde so odobrili dozdašnjje delo stranke i zvolili novi odbor. Govor načelnika dr. Korošca objavimo v prišestnoj številki.

Pošta upravništva.

I. Lach Gerlinci. 10. šte. M. lista še ne dogotovljena, kda bo gotova, ga že dobite. **Martinje,** J. Kozar p. Gor. Lendava. Mi Vam redno pošilamo 19 falatov Novin. V tiskarno smo tudi javili naj dobro čtejo Novine. Zaostale številke smo Vam odposlali. **G. Slaveči A. Lenaršič.** Ček i račun dobite v Novinaj, kak ste prosili za edno siroto i Vaše so brezplačno. **Vidonci F. Kerec.** Za letos ste vredi plačali. Hvala lepa.

Mali oglasi.

JABOLČNI MOŠT

15 hl. garantirano, čistoga slatkoga ima k oddaji UPRAVA VELEPOSESTVA v GORNJI LENDAVI.

K ODAJI SO

slamozreznica, Hove mašin za čevlarje oba v prav dobrom stani. Dva ljubkiva psička ter tudi en mladi volčji pes, gde pove MEOLIC ŠTEFAN Krog in tudi Prekmurska Tiskarna.

Pozor!!!
v Veržeju se vrši v torek 30.-ga novembra velik živinski in kramarski sejem, na katerega se vsi vabite!

Županstvo VERŽEJ.

GOSTILNA,

Obsjoječa iz enega gostilniškega poslopja, enega stanovanjskega poslopja, z mesnico in klavnico, primernim lokalom za trgovino, gospodarskimi poslopi ter približno štirimi orali posestva v neposredni bližini Gornje Radgone **se proda** za 105.000 Din. Vpraša se pri POSOJILNICI v G. RADGONI.

NA PRODAJO

je v gradu v Rakičani več omarov za gvante iz mehkega in trdega lesa. Cena in druga pojasnila se zvedi tam.

Za 1927. leto

slovenski, vgrski i nemški kalendariji so prišli - v trgovino -

I. H A H N
MURSKA SOBOTA.

GLASI.

Slovenska Krajina.

— **Nesrečen spadaj.** V Dokležovji so šli Bakanova Orša, po doomače Šebjankova, po krmo za živino. V parmi so tak nesrečno spadnoli, da so si roko potrli i so morali v bolnici iskati zdravniške pomoči.

— **Roko njemi je ogütilo.** Beltinski Bašov sin se vči za mlinara na gospockom mlini v Beltinci. Pri deli v mlini njemi je remen dobo roko i njemi po ednom kraji odprgišče pa do lakta vso kožo ogütilo. Odpelali so ga v sobočko bolnico.

— **Dokležovje.** Jako neprijetno je bilo za potnike, ki so čakali na našem postajališči na vlak, da neso meli nikše strehe, kama bi v deževnom vremeni stopili. Zdaj se je tomi tudi odpomoglo. Novi, močen hrastov zastrž so napravili za čakajoče potnike.

— **Nizka voda v Müri.** Mürcarje pravijo, da so se od lani segajt i dozda v strügi Müre opazili nenavadni pojavi. Lani v jesen najveška povoden, kak ljudje pomlijo. Tudi letos je ne menkalo povodni. Vendar pa je letos, približno pred dobrim mesecom dosegnola voda v Müri nižino, štéro malo ljudi pomli. Voda je namestaj bila tak plitva da se je po prevalaj lahko peški prek nje prišlo.

— **Financár smrtno nevarno obstrelo švevcara.** V petek so šli trije švevcarje iz Šülinec prek meje pri Trdkovi. Financár, ki je bio v službi jih je zapazo i pozvao naj stojijo. Ar so izda dale šli je strelao i strelo v glavo Barber Jürija iz Šülinec. Poškodbba je bila smrtno nevarna i so ga odpelali v bolnico, kde so njemi z možganske mrene odstranili nekše trde reči, ar njemi je edna roka i noga mrtva gratala.

— **Nogo si je potro.** Jakab Pal posestnik s Hidvega je preminočo soboto hodo s tremi drugimi v gorice. Domoidoč se je opotekno i spadno po klanci tak nesrečno, da si je nogo potro.

— **Nesпамetna šala.** K Žilavcovim v Vadarci je prišeo eden 15 let star dečak. Na gümni je bila pri mašini za slamorezanje domača 8 let stara deklička, Marika. On njoj je za norijo pravo, naj dene prste med zobčaste potačeke. Ona resan dene, on je pa nevedoč pognao stroj i zobci so njoj zdrüžgali 4 prste na roki.

Za kratek čas.

Ženske so že takše, kak to sledeča pripovedica kaže.

Gospod doktor bi radi odpotůvali v Ljubljano. Ali — ar se je gospa žena jako dolgo oblačila in spravljala na pot, njima ravno pred nosom odide brzovlak, s šterim bi se mela odpelati.

„Vidiš, či se ne bi tak dolgo oblačila, ne bi zamůdila vlak,“ pravi ženi doktor.

Gospa je bila ožaljena, pomergi ga od pete do glave i pravi: „Tak bi mogoce povedati: če ne bi tak nes-pametno bežale na postajo. potem na-ma ne bi trbelo tak dolgo čakati na prišestni vlak!“

Dober telovadec je bio moj gospod, ali itak je plůsko dobo. Pa hodimo po vrsti. Varaški gospodje so nastavili društvo za — metanje. Iz Japonske so pozvali človeka, šteri jih je vćio na japonsko metanje, štero je nekaj jako potrebnoga za takše lůdi ki si ne najdejo pametnejšega dela. Kak se moreš braniti, kak moreš prijěti, napadati, to vse je na tenko predpisano pri japonskem metanju in što se na te reči navadi, on se lejko ide metat z vsakim ar je zagvišeno da svojega nasprotnika premaga.

Mladi fiškališ (se zna, što bi pa meo drugi čas za takše norije! . . .) se je tak navado v japonskom metanju, da je srečne i nesrečne pozvao na metanje in navadno premagao vsakoga, šteri je bio zadosta kurajžen, da je spro-bao z njim svojo srečo. No, zgodlio se je, da ednok tůdi, kesno večer pride domo in dveri njemi odpre — mo-žen in visoki mož, hižnik. (Hižnik pravijo po varašaj osebi, šteri na mesto verta skrb ima na hižo.) Pita ga:

„Prijateo, znate vi kakše je ja-ponsko metanje?“

„Ne gospod, do zdaj mi je to du-govanje ne poznano,“ je odgovoro hižnik.

„Čůjte, to je fajna reč! Či vam je vola, vam pokažem vćasik kak has-novita je. Pokažem vam, kak se lejko obrani človik po japonskom plůske. Plůsnite me!“

„Ka gućijo gospod . . .“ pogled-ne hižnik mladoga gospoda.

„Brez skrbi. Samo plůsnite me! Vej me itak ne morete, če jaz neščem, ar se jaz po japonsko zagvišno obra-nim. Vdarite! Bodite brez skrbi!“

„Ali gospod fiškališ . . .“

„Brez skrbi . . . Hajda, počite prijatelj! Eden . . . dva . . . tri . . .“

Ali komaj je tri povedao, takšo plůsko je dobo gospod, da se je to čůlo tůdi na tretjem štoki, Skoro je spadno v gůbe in vćasi se njemi je spůstila iz nosa krv.

„Ka pa je to bilo? Kak se je to moglo zgoditi?“ — je jeklao gospod in z robćekom si je grisao krvavi ob-raz. „Jaz sem itak po predpisaj brano.“

„Na pravo sose branili gospod doktor“ — pove mirno hižnik, „jaz sem pa z levov rokov počo.“

Na vidite, telko je vredna japon-ska znanost — v Jugoslaviji.

Oene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 300 Din., žita 215 Din., ovsa 155 Din. kukarice 160 Din., ječmena 190 Din., hajdine 250 Din., prosa 270 Din., Živina: Govenska v Ljubljani kg. 7-50—8 Din., teoci 8-50 Din., svinje 14—15 Din. Krma: Sena 80—90 Din., slame 40—60 Din. metercent.

Borza:

1 Dolar 56 Din 44 par, Schiling 7 D. 96 p. Čehoslovaška krona 1 D. 67 p., Nemška zlata marka 18 D. 48 p., Francoski frank 1 D. 85 p., Švicarski frank 10 D. 92 Taljanska lira 2-40 D.

Prekmursko kat. podporno društvo sv. Ivana Krstitela

št. 13. spadajoče pod družbo sv. Dru-žine. Društvo je ustanovljeno 15 sep-tembra 1920. 1. in je najbolše za Prek-murske Slovence in Slovenke v Chi-cagi. Zavarůje se lahko od 250 do 500 dolarov. Moški in ženske od 16. pa do 55 leta. Deca od 1. leta do 16. Deca plačujejo vsi po ednoj ceni 15 centov na en mesec, a stareši pa po svojoj starosti, či se mladi da notri menje, či stareši več. Seja je vsakšo 4. nedelo v meseci ob 2 vōri popoldne v Cerkvenoj dvorani sv. Štefana, Lin-coln, št. po 22. Pl. V slućaji poškodbe član ali članica dobijo za 6 važnejših operacij 75 dol. za zgůbo ednoga oka 100 dol. za 2 oke 250 dol. tak ravno za roko ali nogo či je več nej za delo. Za 4 prste na roki ali na nogi 50 doll. Odborniki so: predsednik Andrej Glavač, 1844. W. 22. Pl. podpredsed-nik Martin Gabor, tajnik Štefan Fojs 1929 W. 22 Pl. blagajnik Ivan Denša 2730 Arthington št., zapisnikar Matjaš Hajdinjak, nadzorniki: John Horvat, Mihal Haklin, Frank Jörkiš, društveni voditeo Janoš Hren, vratar Št. Majcen

Izšla je

Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1927.
ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najsta-rejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevan in je še danes najbolj obrajtan.

Letošnja obširna izdaja se odli-kuje po bogati vsebini in sli-kah. Opozarjamo na davčne spise, koje mora vsak čitati, da bo vedel, kaj smo plaćevali nekđaj, kaj in koliko mora pla-ćevati danes zlasti Slovenija.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se na-roči po dopisnici pri

J. BLASNIKA nasledn.
tiskarna in litografični zavod
LJUBLJANA, Breg šte. 12.

Podpirajte,
„NOVINE!“

Mali oglasi.

Suhe gobe, jajca:

kupuje vedno po najvišji dnevni ceni trgovina FRANC SENČAR Ljutomer. Velika izbira raznega blaga za jesen in zimo.

Naroćnina ino oglasi se sprejema-jo za „Novine“ pri

I. HAHN trgovina s papir-jem, s pisarniškami in šolskimi potrebščinami. Prekmurska tis-karna v Murški Soboti.	ERDŐSI BARNABÁŠ trgovci z papi-rom igraćami v Murški Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino pošte.
--	---

Imam za prodati mlin

z valeki (hengeri), žago prešo za olje delati, ed-no mlatilnico. Na mlini je sploj voda. 14 oraľov zemle, poslopjom, 2 kon-ja, 8 glav govenske ži-vine, 20 svinj. Poceni odam za volo družin-:—: skih razmer. :—:

ANTON FASCHING,
ŽEPOVCI šte. 52.

Vljudno naznanjam vsem p. n. interesentom, da imam v zalogi

šolske tiskovine in knjige

za gimnazijo in vse osnovne šole v Prekmurju. — Gg. profesorjem, učiteljem in trgovcem s knjigami priznavam 10%-ni popust pri več-jem naroćilu.

Priporočam se

I. HAHN

trgovina s papirjem in knjigami
v MURŠKI SOBOTI.

V Južno Ameriko

z nemškimi ekspresnimi ladjami (hajovi).

Ravna zveza s Hamburga v Argentinijo, Uruguay i Brazilijo.

Zvůnredna prehrana, red i čistoća.

Najveķše parobrodno društvo za vožnjo v Južno Ameriko.

Vse informacije da na želo

GENERALNO ZASTOPSTVO:
HAMBURG-JUŽNOAMERIKANSKO PAROBRODARSKO DRUŠ-TVO, ZAGREB Senoina u. 20.

HRANILNICA IN POSOJILNICA

v ČRENŠOVCIH.

r. z. z n. z. uraduje vsako nedelo ino svetek.

Obrestůje hranilne vloge (navadne) po 8%. Vezane vloge proti šest mesećnoj odpovedi od 5000 Dinarov naviše pa po

8¹/₂ %

Stanje vlog je že 2 milijona Dinarov

Kmetiski penezi se naj vložiijo v kmetiske hranilnice i naj slůžijo v hasek našemi kmetiskomi lůdstvi. Zavůpajte nam peneze, za štere dobro stojijo naši kmetje z vsov svojov vrednostjov, ka većim sirotam je lahko posodi-mo na fal interes.